

Spomenik pobjedi naroda Slavonije, Vojin Bakić / Tišina koja je srušila spomenik, Kamenska

Poštovani/poštovane,

novim projektom Srpskog narodnog vijeća *Tišina koja je srušila spomenik* želimo skrenuti pažnju na skulpturu Vojina Bakića „*Spomenik pobjedi naroda Slavonije*“, kroz umjetničku instalaciju na mjestu srušenog spomenika s idejom njegove rekonstrukcije, novim umjetničkim radom umjetnika Sandra Đukića, realiziranog tehnikom proširene stvarnosti (Augmented Reality).

Vojin Bakić je jedan od najznačajnijih suvremenih umjetnika, čiju je vrijednost je 1964. godine istaknuo Herbert Read uvrstivši ga u antologiju suvremene skulpture (*Modern Sculpture, A Concise History*, Thames & Hudson). On je prepoznat u europskoj povijesti skulpture najviše po razlistanim formama i svjetlosnim oblicima kojima je napravio veliki iskorak iz figurativne u apstraktnu umjetnost. Skulptura kojom se bavimo objedinjuje razlistanu formu i svjetlosne oblike, međutim kao i brojne druge Bakićeve skulpture srušena i uništena je u ratu 90-tih godina u Hrvatskoj.

Povodom tridesete godišnjice fizičkog rušenja spomenika (u kaosu rata 90-tih), koji paradigmatički ukazuje na politiku sustavnog rušenja antifašističkih spomenika vezanih uz narodnooslobodilačku borbu, te nemara koji je omogućio devastaciju, a koji traje do danas, želimo isto tako prekinuti tišinu javnosti, te ukazati da je spomenik unatoč tome što je srušen i danas upisan duboko u svijest ljudi i svjetsku povijest umjetnosti (Kultermann, Venturi, Read).

U fokusu ovog projekta je skulptura Vojina Bakića „*Spomenik pobjede naroda Slavonije*“, u Kamenskoj (Hrvatska), tridesetmetarska skulptura od nehrđajućeg čelika (nastajala 1958.-1968. kao inženjerski iznimno zahtijevan poduhvat), u trenutku nastanka najveća apstraktna skulptura u Europi, visoke umjetničke vrijednosti, koja je srušena 1992. od strane pripadnika Hrvatske vojske, u vrijeme rata na prostorima bivše Jugoslavije. Rušena je petodnevnom miniranjem, te oborena iz devetog pokušaja.

Sram zbog neprocesuiranja rušilačkog postupka, preoblikovan ili u tišinu ili laž u novinskim objavama koje su javnost uvjeravale u neistine, između ostalih da je spomenik srušio vjetar, a koju je demantirao tek Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) omogućavanjem uvida u podatke o vjetru na dan rušenja 21. 02.1992. godine. Snaga vjetra tog dana je prema Beaufortovoj ljestvici klasificirana u rasponu od 0-1 Bf, a što se u Hrvatskoj nomenklaturi vjetrova označava vjetar naziva „tišina“. Stoga „tišinu“ iz nalaza DHMZ-a ističemo u naslovu projekta povezujući je s Tišinom nadležnih institucija i medija. Obilježavanjem tridesetogodišnjice rušenja, rekreiramo skulpturu - spomenik i vrijednosti upisane u njega.

U borbi protiv svih oblika revizionizma kroz projekt zagovaramo afirmativan stav prema antifašističkoj prošlosti i odlučujemo se za proslavu njezinih vrijednosti kao i umjetničke vrijednosti skulpture Vojina

TIŠINA KOJA JE SRUŠILA SPOMENIK

Bakića. Apstraktnu monumentalnu skulpturu rekreiramo kroz multimedijalni projekt na lokaciji srušenog spomenika. Multimedijalni projekt sastoji se od privremene i trajne umjetničke instalacije. Privremenu instalaciju činit će dvadesetmetarska rekreacija spomenika LED ekranom, spektakularno multimedijalno rješenje po konceptu umjetnika Sandra Đukića. Trajnu će činiti info ploča s činjenicama o povijesti spomenika i QR code koji će, uz pomoć tehnologije proširene realnosti (AR- Augmented Reality), 3D spomenik učiniti virtualno vidljivim na istom mjestu na kojem je bio prije devastacije.

S obzirom na lokaciju srušenog, a sada rekreiranog spomenika i ambijent u duhu Herzogova „Fitzcarralda“, divlju prirodu prilično udaljenu od civilizacije, posebnu pažnju posvećujemo diseminaciji koju realiziramo kroz planirani međunarodni simpozij znanstveno-diskurzivnog formata, izložbe, predavanja i distribuciju informacija kroz medije i mrežu umjetničkih institucija.

Srdačan pozdrav,

Autorski tim projekta

Koncept projekta: Milorad Pupovac

Autor: Sandro Đukić

Kustosica projekta: Davorka Perić

Autorica diskurzivnog programa: Lana Lovrenčić

Produkcija: SNV, 2023.

MULTIMEDIJALNI PROJEKT – Tišina koja je srušila spomenik, 2023.

Spomenik pobjedi naroda Slavonije, 1968., Kamenska, autora Vojina Bakića

Spomenik na lokaciji Kamenska, 1970. Ostatci srušenog spomenik

Skica I – privremena instalacija "digitalne reprezentacije" spomenika izvedena LED tehnologijom

Skica II – stalna instalacija "digitalne rekonstrukcije" spomenika tehnikom Augmented Reality (AR)